

Systematiek bij indexering per 1 januari 2024

In dit memo wordt een toelichting gegeven op de indexeringssystematiek die vanaf 1 januari 2024 jaarlijks toegepast wordt bij de tariefsaanpassingen. Het betreft hier de volgende percelen:

- Specialistische Jeugdhulp (Jeugdwet)
- Wonen in Friesland (Jeugdwet)
- Crisishulp in Friesland (Jeugdwet)
- Pleegzorg (Jeugdwet)
- Ernstige Dyslexie (Jeugdwet)

De systematiek in het kort

Sociaal Domein Fryslân indexeert per 1 januari van ieder nieuw jaar de tarieven. Dit gebeurt aan de hand van twee verschillende prijsindexcijfers, namelijk het prijsindexcijfer voor de personele kosten en het prijsindexcijfer voor de materiële kosten. Deze indexcijfers komen van de Nederlandse Zorgautoriteit (afgekort NZa). De index voor de personele kosten wordt ook wel de OVA genoemd (ofwel de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling). De index voor de materiële kosten is gelijk aan het prijsindexcijfer particuliere consumptie (PPC). Het prijsindexcijfer voor de personele kosten weegt bij de berekening van de nieuwe tarieven mee voor vijfenzeventig (75) procent en de materiële kosten voor vijfentwintig (25) procent).

Omdat in de raamovereenkomsten is afgesproken dat Sociaal Domein Fryslân de tarieven voor het nieuwe contractjaar voor 1 december het huidige jaar bekend maakt aan de zorgaanbieders, en de NZa de definitieve indexeringspercentages niet eerder dan in het voorjaar (meestal in maart) van het nieuwe contractjaar publiceert, worden de tarieven in eerste instantie geïndexeerd aan de hand van de op dat moment bekende voorlopige prijsindexcijfers OVA en PPC.

Stel het nieuwe contractjaar noemen we jaar T.

De voorlopige indexcijfers voor jaar T zijn gepubliceerd in het jaar T-1.

Deze voorlopige indexcijfers worden gebruikt voor de indexatie van de tarieven voor jaar T.

De hiermee geïndexeerde tarieven jaar T blijven gedurende het hele jaar T van kracht.

In het voorjaar van jaar T worden de definitieve indexcijfers voor jaar T bekend gemaakt.

Deze hebben pas een werking voor de indexering van de tarieven voor jaar T+1.

Het verschil tussen de voorlopige en definitieve indexcijfers voor het contractjaar T wordt dan alsnog opgeteld bij de nieuwe voorlopige indexcijfers voor jaar T+1.

Dit verschil wordt ook wel aangeduid als na-indexatie c.q. inhaal.

Voorbeeld #1 berekening nieuwe tarieven 2025:

In dit voorbeeld worden de nieuwe tarieven voor 2025 opgesteld. Bij het opstellen van deze tarieven wordt eerst gekeken naar de definitieve indexeringspercentages over het voorgaande jaar, waaruit wordt bepaald of er sprake is van een mogelijke na-indexatie voor het opvolgende jaar. Hieronder worden de stappen toegelicht hoe in dit voorbeeld de tarieven voor 2025 tot stand komen. De percentages die hieronder worden gebruikt zijn alleen bedoeld ter verduidelijking, en in die zin dus fictief.

- (1) Het voorlopige indexeringspercentage voor **2024** is vastgesteld op **4,5%**. Dit percentage wordt vanaf 1 januari **2024** gehanteerd voor de tarieven gedurende het jaar **2024(**)**.
- (2) In de definitieve vaststelling van de indexeringspercentages (in maart 2024) is voor **2024** een definitief percentage van **5,0%** vastgesteld.
- (3) Om de juiste 'starttarieven' voor de indexatie **2025** te bepalen, worden de tarieven die gehanteerd zijn in **2024** (1) verhoogd met **0,5%** (het verschil tussen voorlopig percentage (1)) en definitief percentage **2024** (2); de na-indexatie). Deze tarieven vormen de basis voor de indexatie **2025**.
- (4) Het voorlopige indexeringspercentage voor **2025** is vastgesteld op **3,5%**. Dit percentage wordt toegepast op de "gecorrigeerde tarieven **2024**" (3) en vormen de tarieven welke gelden per 1 januari 2025.
- (5) In dit voorbeeld is de definitieve indexatie **2024** hoger uitgevallen dan de voorlopige indexatie welke is gehanteerd. Het verschil tussen de tarieven **2024** gebaseerd op de voorlopige indexatie (1) en wat ze hadden moeten zijn op basis van de definitieve indexatie (2) wordt ter compensatie éénmalig (uitsluitend in **2025**) verrekend in de tarieven welke vastgesteld worden voor **2025**.
- (6) Bij het voorlopige indexeringspercentage voor **2025** (4) wordt de 'compensatie' (5) opgeteld (verschil is positief).

Hieronder is op basis van bovengenoemde systematiek een rekenvoorbeeld weergegeven. In dit voorbeeld is het startbedrag voor de berekening € 1.150,00 waarop vervolgens bovengenoemde stappen (stap 1 t/m 6) zijn uitgevoerd.

Startbedrag berekening € 1.150,00		Vershil	Tarief
1	4,5% voorlopige indexatie 2024	€ 51,75	€ 1.201,75
2	+ 0,5% definitieve indexatie 2024	€ 5,75	€ 1.207,50
3	Starttarief indexatie 2025		€ 1.207,50
4	3,5% voorlopige indexatie 2025	€ 42,26	€ 1.249,76
5	Verrekening i.v.m. na-indexatie 2024		€ 5,75
6	Definitief tarief per 1 januari 2025		€ 1.255,51

Voorbeeld #2 berekening nieuwe tarieven 2026:

In dit voorbeeld worden de nieuwe tarieven voor 2026 opgesteld. Bij het opstellen van deze tarieven wordt eerst gekeken naar de definitieve indexeringspercentages over het voorgaande jaar, waaruit wordt bepaald of er sprake is van een mogelijke na-indexatie voor het opvolgende jaar. Hieronder worden de stappen toegelicht hoe in dit voorbeeld de tarieven voor 2026 tot stand komen;

- (1) Het voorlopige indexeringspercentage voor **2025** is vastgesteld op **3,50%**. Dit percentage wordt vanaf 1 januari **2025** gehanteerd voor de tarieven gedurende het jaar **2025**.
- (2) In de definitieve vaststelling van de indexeringspercentages (in maart 2025) is voor **2025** een definitief percentage van **3,25%** vastgesteld.
- (3) Om de juiste 'starttarieven' voor de indexatie **2026** te bepalen, worden de tarieven die gehanteerd zijn in **2025** (1) verlaagd met **0,25%** (het verschil tussen voorlopig percentage(1)) en definitief percentage **2025** (2); de na-indexatie). Deze tarieven vormen de basis voor de indexatie **2026**.
- (4) Het voorlopige indexeringspercentage voor **2026** is vastgesteld op **3,0%**. Dit percentage wordt toegepast op de "gecorrigeerde tarieven **2025**" (3) en vormen de tarieven welke gelden per 1 januari 2026.
- (5) In dit voorbeeld is de definitieve indexatie **2025** lager uitgevallen dan de voorlopige indexatie welke is gehanteerd. Het verschil tussen de tarieven gebaseerd op de voorlopige indexatie (1) en wat ze hadden moeten zijn op basis van de definitieve indexatie (2) wordt ter compensatie éénmalig (uitsluitend in 2026) verrekend in de tarieven welke vastgesteld worden voor **2026**.
- (6) Bij het voorlopige indexeringspercentage voor **2026** (4) wordt de 'compensatie' (5) afgetrokken (verschil is negatief).

Hieronder is op basis van bovengenoemde systematiek een rekenvoorbeeld weergegeven. In dit voorbeeld is het startbedrag voor de berekening € 1.207,50 (stap 3 voorbeeld #1) waarop vervolgens bovengenoemde stappen (stap 1 t/m 6) zijn uitgevoerd.

Startbedrag berekening € 1.207,50		Vershil	Tarief
1	3,5% voorlopige indexatie 2025	€ 42,26	€ 1.249,76
2	-0,25% definitieve indexatie 2025	€ 3,02	€ 1.246,74
3	Starttarief indexatie 2026		€ 1.246,74
4	3,0% voorlopige indexatie 2026	€ 37,40	€ 1.284,14
5	Verrekening i.v.m. na-indexatie 2025		€ 3,02
6	Definitief tarief per 1 januari 2026		€ 1.281,12

**) Het indexeringspercentage dat per 1 januari 2024 feitelijk is gehanteerd voor de percelen vallende onder de Jeugdwet' is 4,33%, en is als volgt tot stand gekomen:

			Weegfactor	Resultaat
personele kosten (OVA)	raming	4,94%	75%	3,71%
materiele kosten (PPC)	raming	2,51%	25%	0,63%
				4,33%

